

FOSSERUNDEN

KULTURSTI

- en av Gausdals vakre naturperler

Å gå Fosserrunden er en nytelse fra start til slutt. Fra gamle Myra Skule, som ble bygget i 1848, går du inn i et kulturlandskap der naturperler og historiske plasser ligger på rekke og rad langs Gausa.

Av Åse Kari Gravråk

Blomstrende hegg, grønne alléer, kvitveis og fuglekvitte, sauebrek og elvesus. Du går langs elva på godt oppmerkede stier, og langs ruta er det satt opp informasjonstavler over gardar og plasser av historisk betydning. For eksempel gården Lie som har spor tilbake til Jernalderen. Her kunne arkeologer i 2010 bekrefte at det har vært en stor vikinggard, bla. ved funn av stolpehull fra vikingtidens stolpehus, kokegroper og flere gravminner.

Fosser, dyregraver og husmannsplasser

Grønne beiter, sildrende bekker og sist men ikke minst – mektige fosser. På stien mot Liesfossen kan vi lese at her var det fast plass for ei stor tømmervelte for fløtning fram til 1965. Og når vassføringa er moderat er det mange som bader under fossen og i kulpene.

Både Liesfossen og Holsfossen er verdt et skue og et litt lengre stopp. På hele Fosserrunden er det lett å ta seg fram i terrenget, fint tilrettelagt med klopper, broer og trapper. Du passerer gamle husmannsplasser og dyregraver.

Kunstnerne i Åndsreppen

I siste etappe av turen går du gjennom øverste del av Åndsreppen. Dette er grenda der maleren Hallvard Blekastad (1883-1966), forfatteren Inge Krokann (1893-1962) og komponisten Sparre Olsen (1903-1984) bodde i flere tiår av sitt liv. Tre store kunstnere på samme tid i en radius på én kilometer i ei bygd antas å være opprinnelsen til at grenda fikk navnet Åndsreppen. Folk flest hadde ikke stor forståelse for at det kunne gå an å brødfø seg på annen måte enn kroppsarbeid på denne tida. Middelaldergården Bauker, som ble freda i 1923, var i lang tid et kjent pensjonat. Her var det kunstnerkolonier før første verdenskrig. Forfatterne Clara Tschudi og Sigurd Hoel bodde i perioder på Bauker.

Fosserrunden er en kultursti som gir mersmak. Her vil nok mange komme tilbake, gang etter gang.

Stor dugnadsinnsats

Det er turløypekomiteen i Gausdal, med Johs Harviken og Ivar Blekastad i spissen, som står bak Fosserrunden kultursti. En stor dugnadsinnsats er lagt ned til stor glede for fastboende gausdøler og tilreisende.

Fosserrunden er også en av sommerens poster i Topptrimmen som er et samarbeidsprosjekt mellom Gausdal Idrettslag og Naturvernforbundet. I år arrangeres Topptrimmen for 23. gang.

Adkomst

Kjør Østringsvegen til Østre Gausdal Bygdahus, 4,6 km sør for Svingvoll.

Turen starter ved vegen til høyre, forbi den gamle Myra Skule og til venstre langs kanten av jordet, etter en gammel kirkeveg og skoleveg. Fosserrunden er på 6,5 km og går i lett terreng.

